

Josep Mayoral: «El país només se'n sortirà si és capaç de buscar sumes molt àmplies»

L'alcalde de Granollers (PSC) destaca el "salt endavant" de la ciutat en infraestructures sanitàries i ferroviàries, i defensa la inversió social: "Fins que no ens traguem del tot les mascaretes no sabrem identificar les cicatrius"

Josep Mayoral | Adrià Costa

Josep Mayoral (Granollers, 1954) és a l'equador del mandat més difícil. Alcalde des del febrer del 2004, reconeix que els estralls de la pandèmia han fet que el darrer any hagi estat l'exercici més complicat des que pilota l'Ajuntament de la capital del Vallès Oriental. A Mayoral el reconforta, però, que la ciutat hagi respost a les exigències sanitàries, socials i econòmiques que ha provocat el coronavirus.

V?deo: https://www.youtube.com/watch?v=xSVc95_gXe4

En aquesta conversa amb **NacióDigital**, l'alcalde de Granollers repassa els principals reptes que afronta la ciutat: des dels projectes en l'àmbit sanitari -en què Mayoral hi veu un "salt endavant" majúscul- fins a les inversions en infraestructures de transport, passat pels ajuts a la indústria o la gestió de l'aigua.

En clau catalana, demana perseguir "sumes molt àmplies" -en les quals hi contribueixi el seu partit, el PSC- i que el Govern sigui capaç de coordinar-se millor amb els ajuntaments.

- El 2020 ha estat el seu pitjor any?

- Ha estat el pitjor any de la vida de molta gent i, per tant, el pitjor en què he hagut d'exercir d'alcalde. Evidentment, hem hagut d'afrontar coses que no haguéssim imaginat mai, però la fortalesa dels companys de l'equip de govern, l'empenta dels treballadors municipals, la celeritat amb què es van generar operatius, i la feina feta des de la sanitat i els treballadors que havien de fer funcionar la ciutat, així com la força de la gent, fan que recordi aquestes dates potser més per l'emoció que per les dificultats. La ciutat vol mirar endavant.

- Com ha viscut la pandèmia?

- Ha estat l'etapa més dura. Cal remarcar que la ciutat va reaccionar ràpid i es van posar molts serveis a l'abast de la gent. Granollers va funcionar cada dia, i això no va ser un miracle, sinó que va ser gràcies a la feina de molta gent. També penso en les botigues, els supermercats... Tot va funcionar, fruit de la vocació que hi havia de tirar endavant. I, al ple del mes de maig, vam portar a aprovació un pla de xoc de tres milions d'euros amb la unanimitat del Consell Econòmic i Social, i de tots els grups municipals. I al juliol presentàvem l'encàrrec que havíem fet al Consell de Ciutat d'un pacte de ciutat. Corríem el perill de quedar atrapats en el dia a dia.

"La ciutat va funcionar cada dia, i això no va ser un miracle, sinó que va ser gràcies a la feina de molta gent"

- Un primer pla de xoc que va anar seguit d'un segon. I vostè, fa uns dies, parlava d'un tercer.

- Amb l'aprovació del primer pla hi havia el compromís que el pressupost del 2021 afrontaria tots els dilemes que s'anaven definint com a bàsics: no deixar ningú enrere, identificar els sectors més perjudicats pels efectes de la pandèmia, continuar apostant per l'habitatge com a element estructurant, i acompanyar la creativitat, la cultura i l'educació i convertir-los en factors que ens permetessin seguir obrint itineraris.

- Li fa por que es vulgui deixar enrere les restriccions massa ràpid?

- És que tenim la mala experiència de l'any passat, quan les portes es van obrir massa de pressa. Haurem de tenir molta cura de no perdre el sentit de la prudència.

- El mercat ha tornat al centre.

- Ho hem fet perquè el Procicat ho ha fet possible, però hem fet una doble crida: estem molt millor que fa un mes, però estem com estem. Cal evitar aglomeracions i confiar en la responsabilitat de la majoria.

Josep Mayoral Foto: Adrià Costa

- Què significa haver pogut recuperar la ubicació tradicional?

- Que estem en el bon camí i que Granollers recupera un dels seus trets essencials. I que guanya musculatura per poder avançar, perquè és bàsic per explicar la ciutat. A la vegada, té molt poder simbòlic: demostra que hem tingut la força per resistir moments complicats, que confiem en nosaltres i que avancem, amb prudència però amb fermesa.

"Que el mercat dels dijous torni al centre significa que estem en el bon camí, que Granollers guanya musculatura per poder avançar; i té molt poder simbòlic"

- Fa unes setmanes, alertava de l'increment de l'ajuda psicològica als joves. Creu pot ser la punta de l'iceberg?

- En aquests moments, ningú és capaç d'explicar com estem. Sabem que estem malament, però comptem amb uns matalassos que es diuen ERTO i ICO, i desconeixem què passarà quan es retirin, com serà la vida llavors. Fins que no ens traiem les mascaretes del tot, no sabrem identificar les cicatrius que tenim, que són més de les que pensem.

- I pel que fa als joves?

- Fa anys va haver-hi unes retallades en atenció psicològica a joves i infants, i les escoles ens van

demanar suport. Els 30.000 euros que hi destinàvem ens duraven tot l'any. Ara, s'han acabat a la primavera. Això significa alguna cosa. No només per als joves. Però hi ha més dades.

- Digui.

- El juliol del 2020 havíem destinat tants recursos a emergència social com en tot el 2019. I, en el moment d'acabar l'any, eren un 67% més. Com deia, hem d'acompanyar la gent que té més risc de quedar-se enrere. Ara mateix, tenim uns 4.400 aturats. I la xifra més alta que recordi és de desembre de 2013: uns 6.200 aturats. Hi ha riscos d'arribar-hi? La meua esperança és que no, però no deixa de ser una esperança.

"Tenim uns 4.400 aturats. I la xifra més alta que recordi és de desembre de 2013: uns 6.200 aturats. Hi ha riscos d'arribar-hi? La meua esperança és que no, però no deixa de ser una esperança"

- L'estat de la indústria serà un factor determinant.

- Sí. Hem tingut bones reaccions, alguna pèrdua però també creixements. Crec que una part de la solució al país està a la indústria, precisament. A Granollers, un 21% dels llocs de treball són d'aquest sector. A més, representen una aportació neta molt elevada al PIB de la ciutat.

Mayoral, a les dependències de l'Ajuntament de Granollers Foto: Adrià Costa

- Suposo que les notícies de Bosch i Sandoz no ajuden.

- Són doloroses, des del punt de vista econòmic. Mai pots afirmar que no hi haurà sorpreses com aquestes, però confio en l'estructura industrial de Granollers i de l'entorn, i de la capacitat d'afrontar les situacions com aquestes que puguin sorgir.

- Parlem del comerç. Millora?

- Treballem en noves línies de futur, en com casem la proximitat amb la revolució digital. No hi ha varetes màgiques, cal treballar dia a dia. Però només es pot repartir riquesa, si n'hi ha. Només es poden afrontar problemes si hi ha recursos. El sector està treballant bé, i sobretot, Granollers no ha perdut atractivitat.

- El dia de la presentació del PAM parlava de deu milions en inversions.

- M'hi referia per aquest any. Afortunadament, em vaig equivocar. Hem capaços d'aconseguir-ne més. I no només inversió pròpia, també d'aliances amb altres administracions. De fet, les menys significatives seran les del pressupost municipal.

- Moltes tenen a veure amb l'àmbit sanitari.

- L'any 2021 es recordarà pel salt endavant en matèria sanitària. El dispositiu sanitari del carrer Girona està gairebé a punt, la part d'urgències ho estarà al setembre i els quiròfans, probablement, el gener del 2022. Pensen que serà una instal·lació a peu de carrer i de primer ordre: amb una part vinculada amb urgències sense servei d'hospitalització, amb capacitat per atendre entre 60.000 i 80.000 visites l'any, 6 quiròfans per intervencions ambulatories i, alhora, amb servei d'atenció sexual i reproductiva.

"L'any 2021 es recordarà pel salt endavant en matèria sanitària"

- Parli'ns dels altres projectes.

- Tindrem 9.000 metres quadrats per a urgències a la zona de l'hospital i el centre de radioteràpia que donarà servei a l'eix de la C-17 i del qual es posarà la primera pedra el mes d'octubre per poder estar disponible el 2023. Si a això li sumem l'ampliació dels llits de Benito Menni i de la duplicació del nombre de llits d'UCI de l'hospital, el salt és espectacular. Un canvi fruit d'anys de treball, i que ciutadans i professionals ens mereixíem, perquè el nostre ha estat un entorn tractat d'una manera poc positiva per part de la Generalitat.

Un moment de la conversa amb NacióDigital Foto: Adrià Costa

- I pel que fa a la residència de gent gran al centre?

- El 14 de març del 2020 havíem de fer una reunió amb l'exconsellera Vergés i volíem tancar un acord. Però va passar el que tots sabem. Des de llavors, hem reflexionat molt amb el que ha passat a les residències i pensem que, ara, el que toca és revisar el projecte. Però els nous models requeriran més recursos. En el mateix espai no hi podem posar 120 avis. Però allò que abans ens quadrava, ara no ho fa. En veu alta explicarem que cal un nou model d'atenció a la gent gran de Catalunya. En això estem. Però no invertirem deu milions per repetir el model.

"Cal un nou model d'atenció a la gent gran a Catalunya. No invertirem deu milions en la residència del centre per repetir el model"

- Li volíem preguntar, també, per infraestructures.

- El tema ferroviari serà, juntament amb el sanitari, el gran canvi. Per exemple: el desdoblament de la R3 avança, i ara ja es pot dir taxativament perquè està en licitació. No hi havia hagut mai una operació tan intensa a la línia des de la seva construcció al segle XIX. Hem de posar en valor el desdoblament i la reforma de les estacions que es preveuen, però també que se'ns entengués, en una feina que s'inicia fa uns anys amb el conseller Santi Vila i la ministra Ana Pastor.

- També és optimista amb l'estació de mercaderies?

- Sí. Les notícies al voltant de la plataforma de la Llagosta tenen un efecte col·lateral de primer ordre, perquè la nostra plataforma podria desaparèixer el 2024 o 2025. I hi ha una altra reivindicació que considero central.

- Quina?

- Al Pla de Rodalies hem vist redactat, per tal de fer un estudi tècnic, la connexió ferroviària entre les línies R4 i R8. Volem anar en tren a Sabadell i Terrassa sense haver de fer transbordament ni aventures a Montcada, com passa ara. És una connexió lleugera a Barberà que podria costar entre 300 i 500 milions. És transcendental per unir l'entorn industrial més potent de Catalunya. Aquest pol econòmic de primer ordre ho necessita. I si volem explicar que, amb la lluita contra el canvi climàtic no fem poesia, és l'obra que toca.

- També hi ha la cobertura de la via.

- El que se'ns va presentar és que ara, després de molts anys, és finançable a partir del disseny urbanístic previst amb el conveni del 2005, i que va decaure per la crisi. És a dir: es poden generar suficients recursos per finançar-ho sense haver de tirar de pressupostos. Estem negociant perquè sigui una realitat, però fins que no ho tingui signat, no hi posaré data.

Josep Mayoral Foto: Adrià Costa

- A vostè li encaixa. A Adif també?

- Nosaltres hem demostrat que quadra. Hem demostrat que està equilibrat i que ningú ha de posar diners propis. Adif i Renfe només fan intervencions en llocs conflictius. Aquí no parlem de seguretat, sinó de reforma urbana.

- Des de fa mesos tenim la C-17 en obres. N'hi haurà prou amb les reformes?

- També cal destacar el projecte del lligam a la Font del Ràdium per eliminar entrades i sortides perilloses.

- Ha posat èmfasi en la gestió dels residus.

- Sí, perquè la planta de compostatge ja té una aportació de 40 milions de l'Agència de Residus per duplicar la seva potència. A més, per la generació de més biometà ens podem plantejar tenir una gasinera important. Com aquest, hi ha un munt d'avenços que van en la línia de la sostenibilitat i per tenir una ciutat més saludable. Des de l'aposta per oferir espais als vianants com l'ampliació de l'escales mecàniques o el reforç dels parcs de la ciutat.

- I la gestió de l'aigua, què en destaca?

- Hem generat un procés de reflexió. Vam encarregar un estudi tècnic a una consultora, que ha fet el seu anàlisi. Això ho ha d'avaluar la comissió mixta, que té un encàrrec que llegirem. I prendrem decisions.

- Es parla de la necessitat d'invertir 20 milions només per renovar canonades.

-No faré la feina de la comissió, som molt respectuosos amb la seva feina. Ara no és moment d'emetre una opinió.

L'alcalde de Granollers, en un moment de l'entrevista Foto: Adrià Costa

- Hi haurà festa major?

- Això espero! Però també ho esperava l'any passat amb el parèntesi. Estem treballant amb les colles i la comissió. No ens avançarem.

- Serà un model a mig camí, com l'Ascensió?

- L'Ascensió no va ser a mig camí, sinó voler donar testimoni i dir "ep, estem aquí i podem fer això". Va anar bé pel que fa a l'oferta cultural, però era restringida. La de la fira era mínima, passant d'unes 70.000 persones que podíem rebre abans de la pandèmia a unes 6.000. Així doncs, cada moment és cada moment. Haurem de valorar i decidir amb voluntat de governança compartida, que és essencial per afrontar el futur.

- Deixi'ns parlar de vostè. És un alcalde que ha encadenat majories absolutes, que és un fet anòmal. Quin és el secret?

- No ho sé. Nosaltres tenim un projecte de ciutat molt sòlid i, alhora, molt plural, que no ha estat tancat i centrat en unes sigles sinó amb una manera de llegir i veure la ciutat. I sempre ens hem envoltat d'equips en els quals hi havia mirades diferents de veure la ciutat. Sobretot, hem intentat escoltar molt la gent i exercir d'allò que vam aprendre de la gent que ens va obrir camí, com l'Anna Maria Palé, que ens deia que el nostre despatx era el carrer. El carrer és l'espai en què escoltem, rebem crítiques i podem construir històries col·lectives. La majoria de coses que ha fet aquest equip no són d'aquest equip, són de la gent, perquè ens venen de la gent. I la nostra feina és empaquetar-les i intentar convertir-les en realitat.

- Fa la sensació que aquí, a Granollers, no es tracta de posar-hi les sigles del PSC sinó que les sigles són "Mayoral".

- No, les sigles són les del PSC.

- Però a vostè les sigles del PSC no li fan falta per guanyar eleccions.

- Òbviament, això no m'ho he plantejat mai. Vaig ser en l'origen d'aquest projecte polític quan era molt jove i, per tant, algunes de les bigues que hi ha al PSC les he posades jo. I, tot i que hi hagut moments de tot, jo soc hereu d'aquestes bigues que vam posar fa molts anys.

Josep Mayoral Foto: Adrià Costa

- **El partit, a escala nacional, ha recuperat vitalitat a les urnes. Va ser la força més votada el 14-F (<https://www.naciodigital.cat/noticia/215911/illa-guanya-pero-nomes-aragones-pot-ser-president>) . Però es tracta d'una victòria agredolça, perquè el partit no ha sabut teixir complicitats que fessin bona la candidatura de Salvador Illa a la presidència. Què hauria de fer diferent el PSC?**

- No soc capaç de respondre-li aquesta pregunta. Si tingués la fórmula, li asseguro que la posaria en marxa. En tot cas, l'aportació que poden fer persones com jo és recordar que els canvis i la transformació de veritat es fa als carrers i places dels pobles i ciutats. I Catalunya ha de valorar molt el que han aportat els seus municipis. A vegades, sembla que no es valora prou. I aquesta mirada cap a processos de cogovernança és essencial. El diàleg amb la ciutadania és essencial.

- **Permeti'ns que fem política-ficció. En el moment en què Pere Aragonès havia anunciat la voluntat de governar en solitari, un moviment hàbil del PSC no hauria estat facilitar la investidura per contribuir a una nova arquitectura d'aliances?**

- Efectivament, estan fent política-ficció, que no és el territori en el qual em moc millor. Però sí que val la pena recordar que les eleccions les va guanyar Salvador Illa. I, a vegades, ho oblidem. També seria una maniobra intel·ligent i de respecte llegir els resultats tenint en compte que va haver-hi una força guanyadora. I, posats a fer política-ficció, segur que se'n podria fer des de molts escenaris diferents.

- **Com hauria d'actuar el PSC, doncs, en aquesta legislatura?**

- Aquest país només se'n sortirà si és capaç de buscar grans sumes, sumes molt àmplies. Fonamental. Si no hi ha àmplies sumes, seguirem en l'empat infinit. Hem de trencar l'empat infinit. I això vol dir generositat, i buscar alternatives i camins que avui encara no s'han explorat. Jo

animaria el meu partit, però també el president de la Generalitat, a buscar aquestes noves vies, aquestes vies inexplorades encara, sortint-nos dels guions que sabem que han fracassat.

"Aquest país només se'n sortirà si és capaç de buscar grans sumes, sumes molt àmplies. Fonamental. Si no hi ha àmplies sumes, seguirem en l'empat infinit"

- Una manera d'aterrar-ho seria, per exemple, per una posició de consens del PSC en relació als pròxims pressupostos de la Generalitat?

- Poden passar per molts camins. I poden passar, per exemple, per parlar dels fons Next Generation amb un vocació oberta. Vaig llegir amb atenció els 27 punts que el Govern de la Generalitat va presentar per assolir aquests fons. I dic que els vaig llegir perquè ningú ens en va parlar. O comencem a pensar en termes de cogovernança, de corresponsabilitat -i no parlo només de sigles polítiques sinó d'institucions-, o no avançarem. Es tracta que aquests compartiments estancs que s'han convertit en zona de confort, des de les pròpies dissonàncies, s'han de trencar. I hem de buscar nous espais de diàleg i d'obrir perspectives. Des del món local ens hauria agradat participar-hi, i no llegir-ho per la premsa. Darrerament, hi ha massa coses que llegim per la premsa. I això s'ha d'acabar.

L'alcalde de Granollers, en un instant de la conversa Foto: Adrià Costa

- Què n'espera del Govern de la Generalitat, des del punt de vista de Granollers?

- El que hem esperat sempre de qualsevol Govern de la Generalitat, espais de corresponsabilitat. En aquests moments, no es pot fer política educativa només des del Departament d'Educació. Des d'aquest punt de vista, amb el conseller que hi havia fins ara n'hem pogut parlar molt. I confio que ara se seguirà aquest itinerari, de recuperar històries que, dissortadament, després del tripartit van desaparèixer, com les zones educatives. Les zones educatives eren aquest espai en què ajuntaments i Generalitat cogovernàvem l'estratègia educativa de la ciutat. I podríem posar exemples en tots els àmbits. És imprescindible buscar aquests espais per trobar grans consensos. I el món local és clau per transformar la realitat i per avançar. Som els que ens trobem més a prop dels problema i, també, els que tenim més a prop de les solucions.

- Des dels municipis, en els primers mesos de la pandèmia, va haver-hi alguns laments pel fet de no participar en la presa de decisions.

- Un dels efectes de la pandèmia ha estat la recentralització. La recentralització a Europa, que també ha tingut aportacions positives -la compra compartida de vacunes ha estat un dels èxits remarcables de la Unió Europea-; la recentralització a l'Estat; i també la recentralització cap a la Generalitat. Sovint, els municipis hem sentit com un terminal d'un ordinador immens, en el qual no participàvem en el seu pla de comandaments. I això no pot ser. I, a diferència d'altres llocs de l'Estat, els municipis no hem rondinat. Ens hem explicat, però ho hem fet molt internament.

"Un dels efectes de la pandèmia ha estat la recentralització"

Majoritàriament, per respecte a la ciutadania, hem recordat que hi havia una autoritat sanitària i hem estat al costat de l'autoritat sanitària, ens agradés més o ens agradés menys. Però poques veus han sentit discordants davant de la necessitat de tenir un comandament potent. Valoro molt la feina de la consellera Alba Vergés. Malgrat que s'hagin produït coses amb les quals no hàgim coincidit, sempre les hem mirat d'explicar on tocava. Però segur que aquesta dinàmica recentralitzadora s'ha de trencar si volem un país capaç de tenir la musculatura per avançar en cadascun dels seus racons.

- La concessió dels indults (<https://www.naciodigital.cat/noticia/220677/indults-reversibles-maniobra-sanchez-aconcentrar-suprem>) és un pas imprescindible per normalitzar la vida política a Catalunya?

- Fa alguns anys que ja vaig escriure, en un ban de l'Onze de Setembre, que mentre hi hagi representants d'una part important de la ciutadania a la presó és molt difícil avançar en aquest país.

Mayoral, a les dependències de l'Ajuntament de Granollers Foto: Adrià Costa

- **Per tant, el govern espanyol s'equivocaria molt el govern espanyol si demorés la decisió.**

- Insisteixo, els problemes polítics han de tenir solucions polítiques. Si volem avançar en aquest país, és imprescindible tenir taules de diàleg que no depenguin de permisos penitenciaris.

"Si volem avançar en aquest país, és imprescindible tenir taules de diàleg que no depenguin de permisos penitenciaris"

- **Com pot fer valdre el PSC la presència de Miquel Iceta al govern espanyol?**

- Segurament, ho hauria de preguntar al mateix Miquel Iceta, o al secretari d'Organització del PSC, Salvador Illa. Jo valoro molt la feina dels ministres catalans del PSC. La de Salvador Illa va ser esplèndida, no només des de la gestió del seu propi àmbit de competències sinó també per la capacitat de generar ponts imprescindibles. En aquest país, durant massa temps, hem estat dinamitant els ponts. Construir ponts és imprescindible. I, per tant, una de les feines dels ministres del PSC ha de ser contribuir a generar ponts. I és el que jo espero d'en Miquel Iceta i és el que va fer Salvador Illa. També val a dir que la cartera que ostenta Miquel Iceta li dona més valor encara a aquesta potencialitat de generar espais de diàleg i ponts de relació.

- **Li preguntem sempre. Té ganes de tornar-se a presentar.**

- Jo, partit a partit. Dia a dia. I cada dia és molt intens. I estem amb la màxima il·lusió i amb la solidesa d'un equip que ens permet afrontar els reptes amb la màxima energia. Deixin-me fer referència al Mundial d'handbol femení, que es farà a Granollers el desembre del 2021. Em pregunto quantes ciutats del món han estat capaces d'organitzar els màxims esdeveniments mundials del seu esport emblemàtic. Tenim molts projectes sobre la taula, que ens provoquen la il·lusió de despertar-nos cada matí per empènyer al costat d'una ciutadania exemplar.

"Tornar-me a presentar? Jo, partit a partit. Dia a dia. I cada dia és molt intens"

- **L'escoltàvem sobre els projectes que han de permetre a Granollers fer un salt endavant, com els ferroviaris i sanitaris, i és fa difícil imaginar que tot això vostè no ho vulgui veure completat com a alcalde.**

- Vostès saben què faran demà? Jo, tampoc. Una de les coses que hem après amb aquesta crisi és que cada dia és molt important i que cada dia té un valor. Per tant, intensitat, fortalesa de grup i ambició de ciutat, i demà veurem.